

RECENZÍÓK

Szakdokumentum: Európai Kábítószer-jelentés 2025

Report: European Drug Report 2025

Ismertető: [Péterfi Anna](#)

Doi: [10.58701/mej.19842](https://doi.org/10.58701/mej.19842)

Ismertetett dokumentum: European Union Drugs Agency. (2025). European Drug Report 2025: Trends and Developments. https://www.euda.europa.eu/publications/european-drug-report/2025_en

Kulcsszavak: kábítószer-használat; kábítószerpiac; kábítószer monitorozás

Keywords: drug use; drug market; drug monitoring

Az Európai Unió Kábítószer-ügynöksége (továbbiakban: EUDA) évente publikálja éves jelentését az európai kábítószer-helyzetről¹ (EUDA, 2025), és az ahhoz felhasznált adatokat egy statisztikai bulletin formájában. A beszámoló néhány éve már kizárólag digitális formában jelenik meg, első körben angol nyelven, majd a többi uniós nyelven is elérhetővé válik néhány hónappal a publikációt követően az EUDA honlapján. Az éves jelentések összeállításához az elérhető legfrissebb adatokat az EUDA az uniós tagállamokban, illetve a Norvégiában és Törökországban működő nemzeti fókuszpontjai, valamint a kábítószerrel kapcsolódó területen tevékenykedő uniós társlugynökségek (pl. Europol, EMA) biztosítják. Mindezek mellett a beszámoló egyre nagyobb mértékben épít uniós szintű kutatási projektekre is, mint amilyen a nemzetközi szennyvízvizsgálat², az ESCAPE³ (fecskendők anyagmaradványának vizsgálata), az EWSD⁴ (online survey

aktív droghasználók körében) vagy az ESPAD⁵ (iskoláskorúak szerhasználati szokásainak vizsgálata). A dokumentum elsősorban a döntéshozókat és a területen dolgozó szakembereket célozza, de közérthető stílusa miatt laikus érdeklődők számára is emészthető olvasmány.

A jelentési csomag moduljai között található egy, a legfontosabb fejleményeket összefoglaló modul, egy az Európai kábítószerpiacot bemutató modul, majd a legelterjedtebb, illetve a szerhasználat következményei szempontjából legjelentősebb szerek moduljai következnek az egyes szerek piacának, használatának, a használat következményeinek és az arra adott válaszlépések bemutatásával. Végül az intravénás szerhasználatról, a fertőző betegségekről, az opioid agonista kezelésről és a kábítószer-használattal összefüggő halálózásról elérhető adatokat, illetve az Európában hozzáférhető ártalomcsökkentő beavatkozásokat mutatja be az

¹ https://www.euda.europa.eu/publications/european-drug-report/2025/drug-situation-in-europe-up-to-2025_en

² https://www.euda.europa.eu/publications/html/pods/waste-water-analysis_en

³ https://www.euda.europa.eu/topics/escape_en

⁴ https://www.euda.europa.eu/activities/european-web-survey-on-drugs_en

⁵ <https://www.espad.org/>

EUDA egy-egy modulban. Az alábbiakban ebből adunk rövid összefoglalást.

Európában továbbra is széles körben elérhetők a kábítószeresek, a piac egyre szélesedő palettával szolgál. Az újonnan megjelenő szerek sokszor magas hatás-erősségűek és nagy tisztaságúak, miközben az egészségügyi következményeikről még korlátozott információval rendelkezünk. Néhány szer esetében, melyre példaként a kannabiszt említik, a fogyasztásra alkalmas termékek folyamatos bővülése jellemző, vagyis ezen szerek több célra és egyre több formátumban férhetők hozzá.

A kábítószer-kereskedelemmel foglalkozó szervezett bűnözés nagyban támaszkodik a kereskedelmi áruszállításban alkalmazott intermodális konténerekben történő csempészetre a tengeri útvonalakon, mellyel némely kikötővárosokat jelentős mértékben érint. Az elérhető információk azt mutatják, hogy a kábítószeresek retail kereskedelmében egyre nagyobb szerepet játszanak a közösségi média platformok és alkalmazások. Ezen platformok eszközei a fiatalok csempészetbe és a kereskedelembé, egyes esetekben a kábítószer-kereskedelemmel összefüggő irányított megfélemlítő és erőszakos akciókba történő bevonásának is.

Az Európában elterjedt kábítószeresek közül a kannabisz továbbra is a leggyakrabban használt szer. A felnőtt lakosság 8,4%-a (kb. 24 millió fő) fogyasztott kannabiszt az elmúlt év során, ebből körülbelül 4,3 millió fő napi vagy közel napi rendszerességgel használja, ők vannak leginkább kitéve az egészségügyi problémáknak. A kivonatok (*extracts*) és ehető termékek (*edibles*) terjedése különösen aggasztó, ezek szerepe látható az akut mérgezési, és a kórházi sürgősségi ellátást igénylő esetekben. A kannabisz szabályozási megközelítések egyre diverzifikáltabbá válnak Európában.

Málta, Luxemburg és Németország is a szabályozott használat irányába lépett a fogyasztók védelmében, míg Hollandia jelenleg vizsgálja egy új szabályozási modell bevezetésének lehetőségét.

A kokain a második legelterjedtebb kábítószer Európában, melynek hozzáférhetősége évek óta növekedést mutat: 2023-ban immár hetedik éve dönt éves rekordot a hatóságok által lefoglalt mennyiség. Elsősorban a tengeri útvonalakon történő csempészet teszi lehetővé az anyag nagy mennyiségben történő Európába juttatását, mellyel párhuzamosan növekszik a kokain EU-n belüli illegális feldolgozása is. Hozzávetőlegesen 2,7 millió fiatal (15–34 éves) számolt be elmúlt évi kokainhasználatáról. A kokainhasználat miatt kezelésbe kerülők számának változása is megerősíti a szer elterjedtségének, és így az azzal összefüggő egészségügyi problémáknak a növekedését: 2018 és 2023 között 31%-kal emelkedett a kokain miatt kezelést igénylők száma.

Az ember- és állatgyógyászatban egyaránt alkalmazott ketamin elmúlt évi használatáról a 2024-es „Európai Online Felmérés a Droghasználatról” (*European Web Survey on Drugs*) című vizsgálat eredményei szerint a valamilyen drogot használók 14%-a számolt be. Bár a ketamin miatt kezelésbe kerülők száma továbbra is alacsony, a használat gyakran több szerrel kombinációban történik, ami fokozza a szerhasználat kockázatait.

A szintetikus stimulánsok Európán belüli gyártása és az ehhez kapcsolódó előanyagok (prekurzorok) lefoglalása meredeken nőtt az elmúlt időszakban. 2023-ban 178 tonna prekuzort foglaltak le a hatóságok, szemben az elmúlt évtized 54 tonnás éves átlagával. Továbbra is jelentős mennyiségű szintetikus katinon érkezik Indiából, főként Hollandián keresztül, mellyel pár-

huzamosan európai gyártása is kimutathatóan emelkedik.

Bár az opioidok fogyasztása populációs szinten jellemzően alacsony Európában, ezen szerek továbbra is vezető szerepet játszanak a túladagolások haláleseteiben, illetve a kábítószer-használattal összefüggő kezelési igényben. A piacot tekintve nagy figyelem vetül az Európai heroin fő forrásaként azonosítható Afganisztánra. 2022-ben az Tálib hatalomátvételt követően betiltották az ópium mák termesztését az országban, mely – az EUDA adatai szerint – jelentősen lecsökkentette a termesztett mennyiséget. A visszaesés hatását egyelőre késleltetik az Afganisztánban található felhalmozott készletek, melyek mennyisége, és így egy esetleg heroin hiány bekövetkezésének ideje bizonytalan. Ezzel párhuzamosan aggodalomra ad okot a rendkívül nagy hatáserősségű, így könnyen túladagolható új szintetikus opioidok (pl. nitazének) európai jelenléte.

A jelentés kiemeli két különösen kockázatos szerhasználati mintázat, a polidrog-használat (többféle szer egyidejű használatának) és az intravénás szerhasználat szerepét a szerhasználat következményeivel összefüggésben.

Ahogy a bevezetőben is rámutattunk, egyre több olyan összehangolt európai vizsgálat van, melyek eredményei rendkívül fontosak az európai helyzetkép megrajzolásában. Ezek közül az egyik az iskoláskorúak reprezentatív európai vizsgálata az ESPAD. A vizsgálat 4-5 évente méri a különböző legális és illegális szerhasználati magatartások elterjedtségét a 15-16 éves populációban. Ezek alapján a kannabisz még mindig a leggyakrabban használt tiltott szer az iskolások körében, ugyanakkor 1995 és 2024 között egyre csökken azon fiatalok aránya, akik kipróbálják a kannabiszt. Ezzel párhuzamosan a többi illegális szer összesített használata is

visszaszorulni látszik, és a szerhasználati mutatókban csökken a nemek közötti különbség is.

Az uniós jelentés tartalma sokat változott az elmúlt évtizedben. Az egyes témaköröket részletező, tudományosabb jellegű és nyelvezetű, az értelmezési limitációkat és forrásokat részletesen feltüntető jelentéseket lassan felváltották a rövidített, moduláris, közérthetőbben, a területek és a témakörök közti összefüggésekre hangsúlyosabban rávilágító jelentések. A változás a tartalom mellett a formátumot is jelentősen érintette. A korábban nyomtatott és a tagállamokba is eljuttatott, lineáris felépítésű kiadvány helyett a jelentési csomag ma már ún. *“digital first”* vagyis elsősorban digitális felhasználásra készülő moduláris szerkezetű kiadvány, interaktív adatmegjelenítési lehetőségekkel, hiperlinkekkel a kiadvány kapcsolódó moduljaira és az ügynökség más termékeire mutatva.

AJÁNLÁS

Az Európai Kábítószer-jelentés 2025 című szakdokumentum az Európai Unió Kábítószer-ügynökségének (EUDA) legfrissebb és legátfogóbb áttekintését nyújtja a kontinens kábítószer-helyzetéről. Ez a jelentés nem csupán statisztikai adatok gyűjteménye; alapvető fontosságú forrás a döntéshozók, a szakemberek és mindenki számára, aki mélyebben megértené a kábítószer-használat és a kábítószerpiac folyamatosan változó dinamikáját Európában. A dokumentum részletesen elemzi a legelterjedtebb szerek (pl. kannabisz, kokain, opioidok) trendjeit, a piac fejlődését, az új szerek megjelenését, valamint a kábítószer-használattal összefüggő egészségügyi következményeket és az ártalomcsökkentő beavatkozásokat. Különös figyelmet fordít a modern monitorozási módszerekre, mint például a szenny-

vízvizsgálatokra, illetve rávilágít az oktatás és a kutatás szerepére a megelőzésben. A jelentés modularitásának és közérthető nyelvezetének köszönhetően kiválóan

alkalmas arra, hogy a szélesebb közönség számára is bepillantást engedjen Európa egyik legnagyobb közegészségügyi és társadalmi kihívásába.

HIVATKOZÁSOK

European Union Drugs Agency. (2025). European Drug Report 2025: Trends and Developments.
https://www.euda.europa.eu/publications/european-drug-report/2025_en

INFORMÁCIÓK A SZERZŐRŐL

Péterfi Anna
ELTE Eötvös Loránd Tudományegyetem, Pszichológiai Doktori Iskola, Budapest
peterfi@gmail.com

CIKKINFORMÁCIÓK

Beküldve: 2025. 07. 31.
Elfogadva: 2025. 08. 03.
Megjelentetve: 2025. 09. 01.

Copyright © 2025 Péterfi Anna. Kiadó: Magyar Népegészségügy Megújításáért Egyesület. Ez egy nyílt hozzáférésű cikk a CC-BY-SA-4.0 licenstszerződés alapján